

Motiivi huteralla pohjalla

Umpihumalainen Gustafsson jäi ilman seksiä, suuttui Irmelin toisesta poikaystävästä ja tarttui puukkoon.

Syyttäjän oletamus motiivista on käytännössä täysin niin kutsutun yllätystodistajan, Marjatta Sahakankaan kertomuksen varassa.

Ongelmallista on, että Sahakankaan seurueen paikallaoloa ei kukaan voi todistaa. Seurue ylitti helposti nelimetrisen joen eikä edes huomannut matkan varrella olleita piikkilanka-aitoja. "Nisseen" Sahakangas tutustui baarissa, jota ei ollut olemassakaan. Yhteenvetona voisi todeta, että yllätystodistajalla ei ollut kertoa mitään, mitä lehdistä ei keväen mittaan olisi ollut luettava.

Oikeudessa kuullulta yllätystodistajan 28-vuotiaalta entiseltä työkaverilta olisi kannattanut kysyä, onko Sahakankaalla kenties yleisemminkin tapana silminnähdä rikoksia.

Kun omaisten asianajajan Heikki Lampelan oikeuteen kutumalta Pauli Piriseltä, Björklundin poikaystävältä, ei myöskään saatu tukea mustasukkaisuusteorialle, syyttäjän arvailu motiivista on varsin huteralla pohjalla.

Seuraavaksi oikeudessa punnitaan Gustafssonin saamia vammoja ja kienien ja teltan verijälkiä. Ne ovat ennakoita syyttäjän vahvinta aluetta, joten ehkä heidän työskentelynsä palaa itseluottamusta, joka viime päivinä on tuntunut kadonneen.

LAURI HAAPANEN

Oittaa 1950-luvulla

Kartta esittää Oittaa aluetta 1950-luvun lopulla, jolloin leirintäaluetta ei vielä ollut.

Murhaniemeen kuljettaessa käännyttiin Kunnarantietä Ristimäen kylän kohdalta. Ristimäki sijaitsee kartan vasemmassa alareunassa.

Vesilaitos oli murhien aikana vuonna 1960 vasta rakenteilla.

Karttapiirros:
PERTTI HÄMÄLÄINEN

Käräjillä kuultiin silminnäkijöitä ja murhapaikalle ensimmäisenä saapuneita poliiseja

Yllätystodistajan kertomuksessa oli paljon ristiriitaisuuksia

Bodomin murhat

Bodomin oikeuskäsittelyssä kuultiin viime viikolla henkilöitä, jotka tekivät havaintoja tapahtumapaikalla helluntaina 1960.

Kuten yli neljän vuosikymmenen jälkeen oli odotettavissa, harvat todistajat muistivat edes kaikkea sitä, mitä olivat kuulusteluissa tuoreeltaan murhien jälkeen kertoneet.

Viisi silminnäkijää on myös ehtinyt kuolla, ja heiltä käräjäoikeudella on vain kirjallinen todistus.

Yllätystodistajan ystävästä ei tietoa

Bodomin murhamysteeri on täynnä ihmeellisyyksiä, joista viimeisin paljastui vasta tänä kesänä television *Obs!*-ohjelmassa.

Siinä nimettömänä ja ääni muunneltuna esiintynyt nainen kertoi, että hänelle on ollut alusta asti selvää, kuka murhat teki.

Ääni kuului tiistaina oikeudessa kuullulle 62-vuotiaalle Marjatta Sahakankaalle.

– Päättimme silloin, että jos ku-

kaan ei tule meiltä suoraan kysymään, niin me ei tiedetä yhtään mitään, hän perusteli vuosikymmenten vaikenemistaan.

Syyttäjän yllätystodistajaksi julkisuudessa nimetty Sahakangas kertoi olleensa helluntaina 1960 telttailemassa Dahlbyn kartanon mailla Bodominjärven rannalla.

Mukana olivat hänen silloinen poikaystävänsä Pentti "Pena" Jäppinen sekä tuttavapariskunta, joiden nimiä Sahakangas ei enää muista eikä heidän henkilöllisyyttään ole onnistuttu selvittämään. Pentti Jäppinen kuoli vuonna 1968.

Gustafsson haastoi riitaa

Sahakankaan mukaan Nils Gustafssonin seurue saapui illalla heidän teltalleen. Gustafsson oli kovasti humalassa ja haastoi riitaa Seppo Boismanin kanssa.

– Oma näkemykseni oli, että pojilla oli riitaa tytöistä, mutta en voi sitä vannoa, hän sanoi.

Kun Gustafssonin seurue noin tunnin vierailun jälkeen oli palannut omalle niemelleen, lahden yli kantautui yhä riitelyä.

Lopulta meteli hiljeni, moottoripyörä pärähti käyntiin ja ajoi pois. Tämä tapahtui puoliltaöin.

– Ajattelin, että nyt se hullu lähti kännissä ajamaan mootto-

ripyörällä.

Aamulla vastarannalla näkyi paljon liikehdintää, ja Sahakankaan seurue päätti lähteä rantaa pitkin katsomaan, mitä oli tapahtunut.

Rantaa pitkin ei voi kulkea

Puolustus horjutti Sahakankaan kertomusta kutumalla oikeuteen Dahlbyn kartanon silloisen talonmiehen pojan Henrik Lindelöfin, 59.

Lindelöfin mukaan ulkopuoliset häädettiin kartanon mailta välittömästi.

– Meillä oli ohjeet, että kenenkään ei saa antaa jättää, vaikka kuinka kauniisti olisi pyydytty, hän kertoi.

Rantaa pitkin kulkemista Lindelöf piti jotakuinkin mahdottomana, sillä välissä oli neljä metriä leveä joki, piikkilanka-aitaa ja soinen maasto.

Myös monet muut oikeudessa kuullut kyläläiset todistivat samaa: Dahlbyn maille "ei ollut mitään asiaa" ja joki oli 60-luvulla paljon nykyistä leveämpi.

Gustafsson ei tunne Sahakangasta

Gustafsson on kiistänyt telttavierailun eikä myönnä koskaan nähneensä Sahakangasta. Myöskään Pentti Jäppistä hän ei tunne, vaikka Sahakankaan mukaan "Nisse"

ja "Pena" tunsivat toisensa hyvin.

Sitä vastoin oikeudessa kuultu Gustafssonin nuoruudenystävä Tauno Ratinen tunnisti Sahakankaan. Hän muisteli vaihtaneensa naisen kanssa joskus muutamia sanojakin. Pentti Jäppistä hänkään ei tunnistanut.

Oma ongelmallinen yksityiskohtansa yllätystodistajan tarinaan oli, että Sahakangas kertoi tutustuneensa Gustafssoniin ja Boismaniin Hämeenkylässä sijaitsevassa Gulfin baarissa. Myös Irmeli Björklundin ja Tuulikki Mäen kasvat olivat jääneet sieltä hänen mieleensä.

Puolustus oli kuitenkin ottanut selville, että kyseinen baari avattiin vasta syksyllä 1960. Boisman, Björklund ja Mäki olivat tällöin jo haudassa.

– Olen aina luullut, että se oli Gulfin baari. Nyt kun on muuta puhuttu, en ole varma, Sahakangas pyörsi muistikuviaan.

Myös puheet Sahakankaan seurueen leiripaikasta vaihtelivat. Televisiossa hän puhui yleisestä leiripaikasta, oikeudessa hän jo muisti, ettei leirintäaluetta vielä silloin ollut.

Dahlbyn kartanon maat eivät tänä päivänä kuulu yleiseen leirintäalueeseen.

LAURI HAAPANEN

Silminnäkijähavainnot murhapaikalta

1) Gustafssonin seurueen telttaipaikka.

2) Lintubongarit Heikki Salonen ja Kalevi Haapalainen näkivät aamukuudelta lysähtäneen teltan ja paikalta poistuvan mieshahmon.

3) Olavi Kivilahti odotteli kalliolla onkiveriajan ja näki kuuden aikoihin miehen kiiruhtavan niemen suunnasta.

4) Aili Karjalainen huuhoiti aamuyöllä neljän aikaan paitoja Oittaa kartanon laiturilla. Hän kuuli murhaniemestä ääntä ja näki niemen kärjessä kaksi poikaa ongella. Toinen pojista lähti juoksemaan pohjukkaan päin.

5) Yllätystodistajan seurueen leiripaikka.

6) Gustafssonin ja Boismanin kengät löytyivät noin 600 metrin päästä teltasta polunpenkkaan piilotettuina.

Aamupäivän aikana telttapaikan näki yhdeksän ihmistä, ennen kuin Esko Johansson soitti vesilaitostyömaan puhelimesta poliisille kello 11.30.

Ensimmäisenä paikalle saapuvivat todistajina kuullut poliisit Gösta Lönnberg ja Kauko Paavola.

Kumpikaan heistä ei muista, että Gustafsson olisi äännellyt tai puhunut. Lönnbergin muistivahosta löytyy kuitenkin Gustafssonin nimi, syntymävuosi ja asuinpaikka.

– Olen sitä itsekin ihmetellyt, mutta en muista, mistä olen nimen saanut, hän kertoi oikeudelle.

Seuraavien päivien aikana alueella suoritettiin laajoja maastoetsintöjä, järveä naarattiin ja – Lönnbergin sanoin – jahdattiin myllöttäviä miehiä aina Kirkkonummea myöten. –LH